

Winiary i Winogrody – „na spacerze z historią i nowoczesnością”

Hej dziewczyny wiem, że koniec roku za pasem, ale mam nadzieję, że poświęcicie jeszcze trochę czasu na kolejne wędrowki. Dzisiaj zabieram Was na poznańskie Winiary i Winogrody.

Nasz spacer rozpoczniemy od poznańskich Winiar, które są obszarem o długiej historii. Chciałabym zaznaczyć, iż nazwa pochodzi od dawnych wytwórni win istniejących na tym terenie. Dzielnica ta pewnie mniej popularna niż Wilda czy Łazarz posiada miejsca i obiekty, które ją wyróżniają. Warto wspomnieć chociażby o czterech odrestaurowanych kapliczkach słupowych, dawnych przydomowych kościółkach, ostatnich reliktach wiejskiego krajobrazu. Niegdyś tak popularne, wyrastały jak grzyby po deszczu. Wraz z upływem lat, jak zmieniał się krajobraz Winiar, z kilkunastu rozsianych po całej okolicy ocalały tylko te cztery: kapliczka św. Wawrzyńca, kapliczka Matki Bożej, kapliczka św. Józefa i kapliczka Chrystusa Frasobliwego. Chcąc dowiedzieć się więcej o historii dawnych Winiar zachęcam do zapoznania się z albumami Ewy Burchard i Katarzyny Stelmachowskiej pt.: „Winiary, jakie pamiętamy. Dawny Poznań i jego mieszkańcy w fotografiach i wspomnieniach” oraz „Taki Poznań pamiętamy... Życie na Winiarach w XX wieku”.

Historia historią, a teraz troszkę z myślą o przyszłości, zapraszam na Uniwersytet Przyrodniczy. Kto wie, być może dla niektórych będzie to istotne miejsce w dalszej edukacji. Muszę podkreślić, że jest to uczelnia ze 100-letnią tradycją akademickich studiów rolniczo - leśnych i jedna z najbardziej znaczących uczelni przyrodniczych w kraju. 8 wydziałów kształci przyszłych ekonomistów, inżynierów, lekarzy weterynarii, biotechnologów, biochemików, projektantów mebli i wielu innych specjalistów. Ciekawym obiektem należącym do Uniwersytetu Przyrodniczego jest neomodernistyczne Biocentrum, w którym prowadzone są badania naukowe na światowym poziomie.

Dziewczęta, po tej dawce historii i nauki, pora na chwilę przyjemności. Tym razem nie na świeżym powietrzu, a w... centrum handlowym. Pewnie, jak to dziewczyny, lubicie robić zakupy, odpocząć przy filiżance kawy, czy zjeść od czasu do czasu w restauracji, w której ceny nie przerażają. To wszystko proponuje Wam Poznań Plaza. Jeśli do tego jesteście zwolenniczkami produkcji filmowych wykorzystujących technologię 3D to Cinema City Poznań Plaza i IMAX Poznań Plaza będzie miejscem, które musicie, choć raz odwiedzić.

Po spacerze poznańskimi Winiarami, kierujemy swoje kroki do znajdującej się w pobliżu dzielnicy Winogrody. Winogrody charakteryzuje przede wszystkim ich umiejscowienie. Jest to najwyższej położona część miasta, doskonale widoczna ze śródmieścia. Winogrody to również miejsce, gdzie znajduje się największy park Poznania, przekształcony ze zrujnowanego po II wojnie światowej Fortu Winiary, czyli Cytadela. Zielona przestrzeń większości parku to miejsca wypoczynku i rekreacji. Obecnie to ulubione miejsce spacerów poznaniaków i doskonale tereny rekreacyjne. Szerokie alejki, zacienione zakątki pozwalają bezpiecznie biegać, a także jeździć na rolkach, rowerze czy hulajnodze. Teren idealny na spacer z znajomymi lub z chłopakiem. Rozległe, bardzo dobrze utrzymane trawniki są idealnym miejscem na organizację pikniku w otoczeniu zieleni. W 2008 roku park wraz z innymi częściami miasta został uznany za pomnik historii.

Od strony centrum miasta, na Cytadelę prowadzą monumentalne schody. Na ich szczycie znajduje się Pomnik Bohaterów, liczący 23 m. wysokości. Sto hektarów powierzchni a na niej alejki z mnóstwem porozmieszczanych wzdłuż nich rzeźb

plenerowych, tajemnicze zakątki (często ozdobione fantazyjnymi rzeźbami), ogrody tematyczne, muzea, miejsca pamięci i zadumy jakimi bez wątpienia są znajdujące się na obszarze Cytadeli cmentarze (nie tylko wojskowe). Planując wielogodzinny pobyt na łonie natury warto odwiedzić jedno z najpiękniejszych kwiatowych miejsc, czyli rosarium, bogate w różne gatunki róż, krzewów i drzew. Równie pięknymi zakątkami są Ogród Wodny oraz Ogród Kwiatowy czy chwilowo zamknięty - amfiteatr. Nie sposób obojętnie przejść obok instalacji artystycznej Nierozpoznani znajdującej się w samym sercu parku. To pierwsza tak monumentalna instalacja znajdująca się w plenerze, którą zrealizowano w Polsce. Co więcej, Nierozpoznani zostali odsłonięciu w 2002 roku z okazji 750-lecia Miasta Poznania. Praca składa się z 112 żeliwnych postaci bez głów, mierzących ponad dwa metry. Każdy z Nierozpoznanych został pozbawiony głowy i zmierza w innym kierunku. Pojawiło się wiele interpretacji samego dzieła - według niektórych Nierozpoznani traktują o fenomenie życia, poruszają najważniejsze dla człowieka kwestie związane z godnością, odwagą oraz przetrwaniem. Mają również opisywać dramatyczną obecność człowieka we współczesnym świecie. Każdy z nich mimo zbliżonego wyglądu jest inny, kroczy w innym kierunku. A jaka byłaby Wasza interpretacja? Magdalena Abakanowicz traktuje swoje dzieło jako najważniejsze w artystycznej karierze, a należy podkreślić, że jej prace znajdują się m.in.: we Florencji, Hiroszynie, Seulu, Waszyngtonie czy Jerozolimie.

Zapraszam Was teraz do tej części parku, które są prawdziwą gratką dla miłośników militariów i fortyfikacji. Park Cytadela w Poznaniu dysponuje ciekawymi i rozległymi podziemiami, które obecnie nie są udostępniane zwiedzającym. Jeśli jednak są wśród Was pasjonatki historii to powinna Was zainteresować możliwość odwiedzenia Muzeum Armii Poznań oraz Muzeum Uzbrojenia. W tym drugim zobaczyć można m.in. komplet karabinów, amunicję artyleryjską, zbiór broni i amunicji zebranej na terenie Cytadeli podczas budowy parku. Największy jednak zachwyt budzi plenerowy park sprzętu wojskowego. Na ekspozycji znajduje się kilkanaście egzemplarzy pojazdów wojskowych, kilka samolotów i śmigłowców z okresu powojennego oraz wiele dział i moździerzy różnych typów.

Jeśli po zwiedzaniu zgłodniejecie, to Umberto Pizzeria - ulokowana tuż obok Muzeum Uzbrojenia, zapewni Wam prawdziwą ucztę dla podniebienia i... oka. Mimo tak jednoznacznej nazwy lokal oferuje najprzeróżniejsze potrawy – od śniadań przez desery, sałatki i przystawki do obiadów i kolacji. Można tylko zjeść lody lub wypić kawę, można zabrać coś „na wynos” albo po prostu... wejść do środka i obejrzeć sobie klimatyczne wnętrza. Kto zdecyduje się przekroczyć gościnne progi, z pewnością zostanie dłużej niż na chwilę i gwarantuję, że będzie tam wracał.

Moje drogie! Kończąc dzisiejszy spacerek pamiętajcie, że zwiedzając ciekawe miejsca warto zadbać o odpowiednią strawę zarówno dla ducha, jak i dla ciała.

Najdłuższy budynek na Winiarach, tzw. Rogal

Zesól Klasztorny Siostry Pasterek Obecnie Dom Opiekunczo Wychowawczy

Kościół św. Stanisława Kostki

Kapliczka św. Wawrzyńca

Kapliczka Matki Bożej

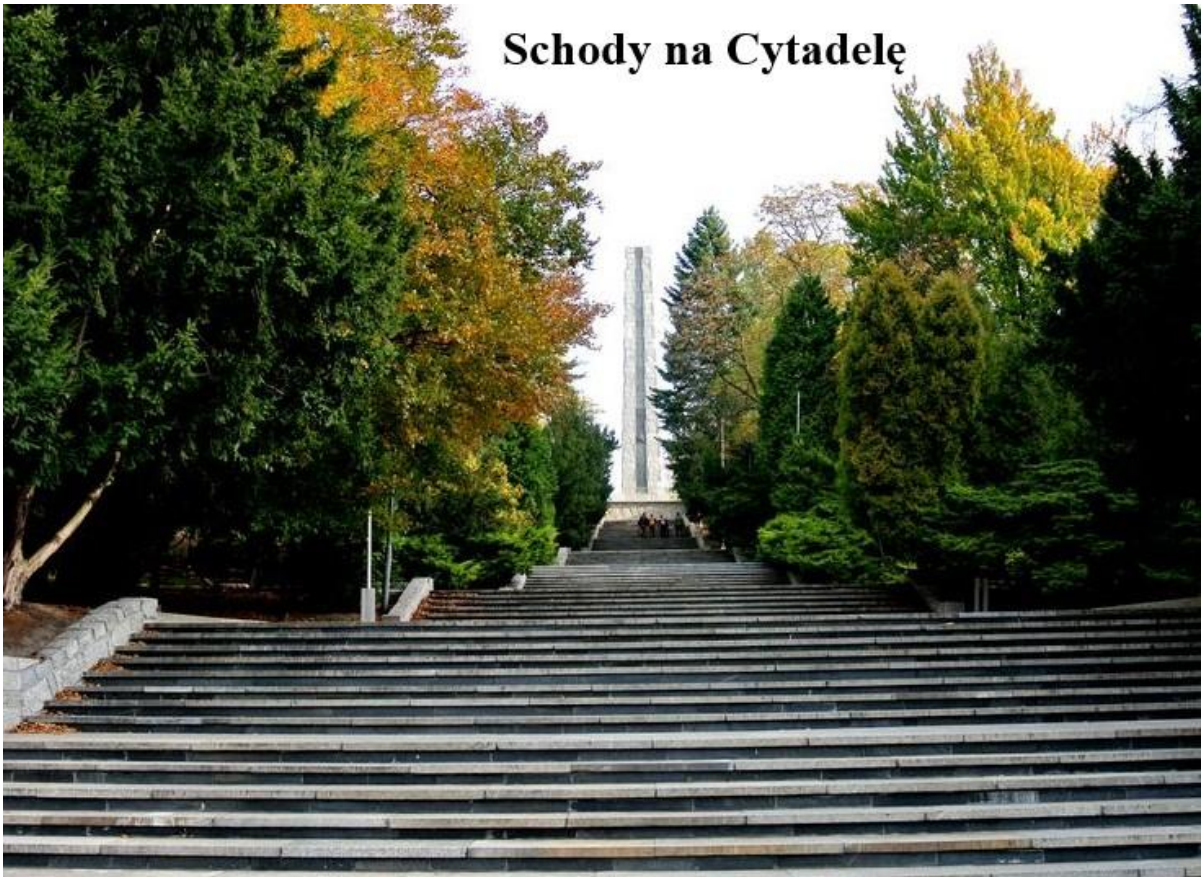
Kapliczka św. Józefa

Kapliczka Chrystusa Frasobliwego

Schody na Cytadelę

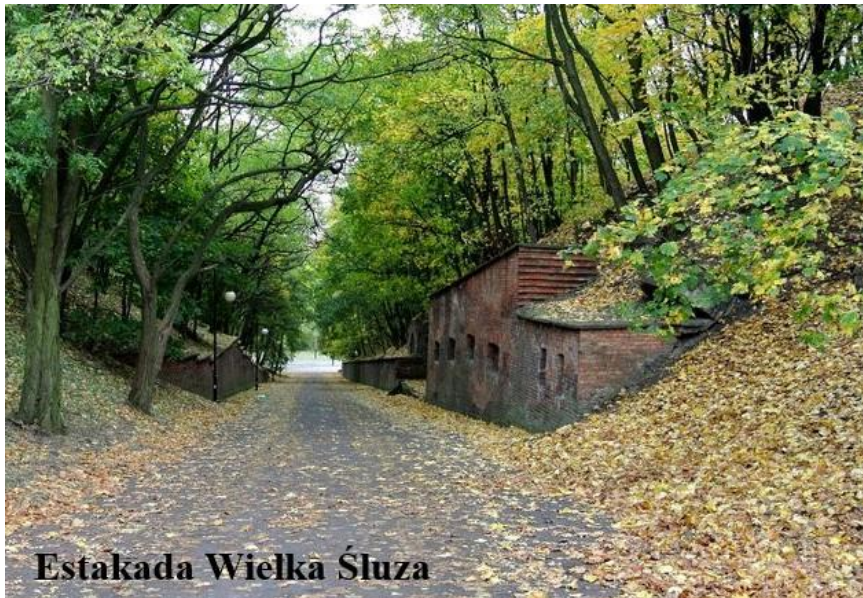
Pomnik Bohaterów

**Dzwon Pokoju i Przyjaźni Między
Narodami**

Estakada Wielka Śluza

PLAST I RZEPICHA - Czesław Woźniak

Nierozpoznani - Magdalena Abakanowicz

Muzeum Armii Poznań

Muzeum Uzbrojenia

Cmentarz Bohaterów Polskich

**Cmentarz Wojenny Wspólnoty
Brytyjskiej**

Ogród Kwiatów

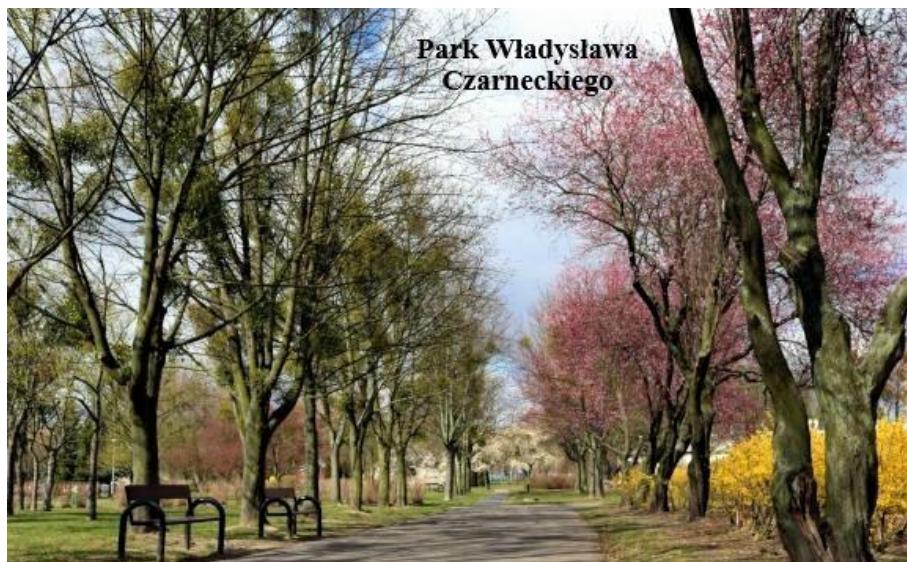

Ogród Wodny

Rosarium

Źródła informacji:

<https://da-dk.facebook.com/watch/spacerpopoznaniu/>
https://kultura.poznan.pl/mim/kultura/news/historia,c,8/takie-winiary_pamietamy,115757.htm
www.polskaniezwykla.pl/web/place/37255,poznan-park-cytadela.html
<https://radiopoznan.fm/audycja/reportaze/historia-dzielnicy-winogrady>
www.poznan.pl/mim/turystyka/muzea-w-poznaniu,poi,202/muzeum-uzbrojenia-cytadela-poznanska-oddzial-wielkopolskiego-muzeum-niepodleglosci,15739.html
https://pl.wikipedia.org/wiki/Zesp%C3%B3%C5%82_kapliczek_s%C5%82upowych_na_Winiarach_w_Poznaniu
www.poznan.pl/
<http://poznanskiehistorie.blogspot.com>
www.cudownypoznan.pl/park-cytadela/
<https://poznan.naszemiasto.pl/>
<https://rzucijedz.pl/miejscawpolsce>

Źródła fotografii:

www.poznan.pl/
<http://poznanskiehistorie.blogspot.com>
www.cudownypoznan.pl/park-cytadela/
www.polskaniezwykla.pl
www.fotoportal.pl